FORUM FOR
UNDERERNÆRING

STOP UNDERERNÆRING

6 ANBEFALINGER TIL POLITIKERNE

Forebyg og reducér underernæring

Det er Forum for Underernærings mål, at god og ordentlig ernæring for patienter og skrøbelige ældre bliver et prioriteret indsatsområde. Forum for Underernæring har siden etableringen i december 2014 delt viden om, erfaringer med og holdninger til underernæring i en bred og tværfaglig kreds rundt om de ældre og de ældres mad.

Derigennem har vi opsamlet viden om underernæring blandt ældre og identificeret et klart og tydeligt behov for politisk handling, så vi sikrer, at underernæring blandt ældre bekæmpes og reduceres.

Det er derfor en stor glæde, at vi i fællesskab og gennem et stærkt samarbejde mellem 16 organisationer og virksomheder nu præsenterer seks anbefalinger til politikerne, der kan gøre op med underernæring. Der er nemlig store gevinster ved at forebygge og reducere underernæring.

Det gælder først og fremmest i forhold til borgerens helbred og livskvalitet. Det gælder også for samfundet, der kan spare milliarder af kroner.
Vi håber meget, at vi med disse anbefalinger kan få sat skub i den politiske vilje, så den bliver til handling, som konkret gavner den enkelte ældre, der bor hjemme, bor på plejehjem eller er indlagt på sygehus.

De bedste hilsner og ønsker om en styrket indsats mod underernæring i Danmark.

Arla Foods | Dansk Selskab for Klinisk Ernæring | Dansk Sygeplejeråd | Danske Fysioterapeuter | Danske Tandplejere | Danske Ældreråd | Ergoterapeutforeningen | FMF | FOA | Fagligt selskab af Kliniske Diætister | Kost og Ernæringsforbundet | Kræftens Bekæmpelse | Landbrug & Fødevarer | Landsforeningen af Kliniske Tandteknikere | Ældre Sagen

Forum for Underernæring

Forum for Underernæring har eksperter rundt om patienter og om ældre på sygehuse, i hjemmeplejen og på plejehjem, sat sig sammen med henblik på at få iværksat en helt nødvendig, tværfaglig og tværgående, sammenhængende og blivende indsats mod underernæring – et problem, som ikke burde være her.

Forum for Underernæring sætter fokus på underernæring og risiko for underernæring alle relevante steder/i alle relevante sammenhænge. Derfor spænder den indsats, som Forum for Underernæring peger på, skal til, fra ældre borgere, som er raske, og som kan have gavn af en forebyggende indsats mod underernæring, over ældre, som modtager hjælp efter serviceloven eller bor på plejehjem, til patienter, hvor underernæring er en del af en sundhedsfaglig problemstilling og behandling.

Nødvendige politiske initiativer

Nationale data på forekomst og udvikling af underernæring og mål for nedbringelse af underernæring – fordi en indsats mod underernæring kræver viden om problemets omfang, så man kan sætte effektivt ind med de rette indsatser og måle på, at indsatsen virker. **1**

Der skal iværksættes en indsats overfor den enkelte umiddelbart efter underernæring er identificeret – fordi en tidlig og umiddelbar indsats over for den enkelte, som er i risiko for underernæring eller er underernæret, er påkrævet. **2**

Lovgivningen skal afspejle, at maden, ernæringen og måltidet er et grundlæggende og centralt element i forebyggelses-, behandlings-, og genoptrænings-, eller rehabiliteringsforløb – fordi underernæring skal bekæmpes i en koordineret indsats. **3**

Økonomiske incitaments-strukturer skal understøtte en sammenhængende indsats mod underernæring på tværs af sektorer – fordi det fremmer samarbejdet på tværs og medvirker til at styrke indsatsen mod underernæring. **4**

Borgeren i centrum for maden og måltidet – fordi maden, måltiderne og rammerne omkring måltidet skal prioriteres endnu højere end i dag. **5**

Gennemførelse af en oplysningskampagne – fordi den enkelte, den enkeltes familie og pårørende skal gøres opmærksom på, at der kan handles på underernæring. **6**

Læs mere om anbefalingerne og videngrundlaget "STOP UNDERERNÆRING - Viden, der virker"på Forum for Underernærings hjemmeside, hvor du også finder præsentationerne fra Forums arbejde hidtil: https://lf.dk/viden-om/sundhed-og-fodevarer/forum-for-underernaering

FORUM FOR
UNDERERNÆRING

Fakta om underernæring

Underernæring[1] blandt ældre og patienter[2] er et betydeligt problem for den enkelte, og koster samfundet mia. af kr. årligt. En indsats over for underernæring vil således have en betydelig positiv effekt i forhold til den enkeltes trivsel, sundhed og livskvalitet, og samtidig vil der være betydelige samfundsøkonomiske gevinster ved at styrke indsatsen mod underernæring.

Den foreliggende viden om omfanget af underernæring i Danmark beror på enkeltstående forsknings- og udviklingsprojekter og myndighedernes skøn. Heraf fremgår det, at underernæring er særligt udbredt blandt ældre indlagt på sygehus, men også blandt ældre, der modtager hjemmepleje eller bor på plejehjem. Knap 43 pct. af ældre patienter har undergået et vægttab under indlæggelsen, og knap halvdelen af ældre, der modtager hjemmepleje eller bor på plejehjem, oplever uplanlagt vægttab.

Ved indlæggelse på sygehus er ca. 20 pct. af patienterne underernærede eller i risiko for at blive det, og blandt de indlagte patienter er knap 40 pct. underernærede eller i risiko.

Underernæring har en række direkte, alvorlige konsekvenser for den enkelte, lige fra lav social aktivitet til øget dødelighed. Herudover er konsekvenserne for samfundet betydelige; f.eks. betyder underernæring blandt ældre medicinske patienter, at de i gennemsnit er indlagt længere, end det ellers er nødvendigt, og at patienterne ofte genindlægges.[1]

1. "Underernæring" defineres som mangel på energi, protein og næringsstoffer, der medfører vægttab, en forringelse af kropssammensætningen og reducerede fysiologiske funktioner. "Undervægt" defineres som BMI (Body Mass Index) under 18,5, og "Uplanlagt" vægttab er et vægttab, der ikke er tilsigtet, og hvor borgeren taber sig uden specifikt at ville det. Anbefalingerne retter sig ikke mod spiseforstyrrelser.
2. Til patienter henregnes også patienter, som er udlagt, dvs. tilknyttet et sygehus og/eller i ambulant behandling. Der er ikke i anbefalingerne fokus på børn.

3. udgave | januar 2020